

SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
PRZESTRZEŃ PUBLICZNA MIASTA (Warszawa, 14.06.2018)

14 czerwca 2018 roku w gmachu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na kampusie mieszczącym się przy ulicy Wóycickiego odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Miasto idealne” pt. *Przestrzeń publiczna miasta*. Organizatorami konferencji byli naukowcy afiliowani w Centrum Dialogu Międzykulturowego i Międzyreligijnego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz w Katedrze Socjologii Regionalizmu i Miasta w Instytucie Socjologii UKSW. Konferencja miała charakter interdyscyplinarny i była skierowana do przedstawicieli wielu dyscyplin nauki, w tym m.in. do socjologów, antropologów, historyków, historyków sztuki, filozofów, urbanistów, geografów, architektów. Celem konferencji było podjęcie rozważań nad problematyką przestrzeni publicznej miasta. Obszar tematyczny oscylował wokół kwestii związanych z przestrzenią publiczną miasta, w tym m.in.: gdzie przebiega granica między publicznym i prywatnym?, jakie są rodzaje przestrzeni publicznej miasta?, jak przebiega wytworzenie i kształtowanie przestrzeni publicznej miasta w toku historii i współcześnie? jak wyglądają symbole i znaki w przestrzeni publicznej?, czym jest szata informacyjna w przestrzeni publicznej?, jak wygląda sztuka publiczna miasta? Omawiano także takie zagadnienia dotyczące przestrzeni publicznej miasta, jak: jej zmiany, degradacja, renowacja, rewitalizacja, gentryfikacja, przestrzeń publiczna miasta jako jego wizytówka itp.

Konferencję zainaugurował Kierownik Katedry Socjologii Regionalizmu i Miasta w Instytucie Socjologii UKSW w Warszawie – ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski, serdecznie witając wszystkich zgromadzonych prelegentów i gości oraz dziękując organizatorom za trud i wkład włożony w przygotowanie konferencji. Po wprowadzeniu w problematykę konferencji dokonanej przez ks. prof. H. Skorowskiego rozpoczęły się właściwe obrady w poszczególnych sesjach. W sesji I, w której moderatorem była mgr Agata Rozalska z Instytutu Socjologii UKSW, wystąpiło czterech prelegentów. Jako pierwszy referat pt. *Forum Traiani: idealna aranżacja miejskiej przestrzeni Rzymu* wygłosił dr Przemysław Nowogórski z Instytutu Nauk Historycznych UKSW, przybliżając problematykę przestrzeni publicznej starożytnego Rzymu. Następnie wystąpiła dr Judyta Krajewska z Instytutu Nauk Historycznych UKSW, prezentując zagadnienie dotyczące higieny w przestrzeni publicznej miasta. Jako trzecia w sekcji pierwszej wystąpiła prof. SGGW dr hab. Hanna Podedworna, która zaprezentowała referat pt. *Plac Defilad w Warszawie jako przykład kontestowanej przestrzeni publicznej*. Prof. Podedworna w swoim wystąpieniu zaprezentowała zdjęcia Placu Defilad własnego autorstwa oraz zastanawiała się, jaką funkcję w przestrzeni miejskiej Warszawy pełni Plac Defilad. Ostatnim prelegentem w pierwszym panelu była dr hab. Urszula Jarecka reprezentująca Instytut Filozofii i Socjologii PAN. Badaczka ta mówiła na temat miejskich murali, pokazując ich szerokie zróżnicowanie w sztuce miejskiej. Po wygłoszeniu referatów nastąpił czas na dyskusję. Głos zabrał mgr Patryk Barszcz – doktorant socjologii UKSW, pytając prof. Podedworną, czy Plac Europejski może stać się w przyszłości centralnym miejscem przestrzeni publicznej Warszawy. Prof. Podedworna nie potrafiła w jednoznaczny sposób udzielić odpowiedzi na postawione pytanie, gdyż trudno jest stwierdzić, jak będą wyglądały preferencje mieszkańców Warszawy odnośnie do spędzania wolnego czasu w przyszłości, jednakże niewątpliwie Plac Europejski posiada szereg funkcji, które mogą mu zapewnić ważną pozycję kulturalną w Warszawie. Ponadto, badaczka zwróciła uwagę na ekonomiczną funkcję tzw. Warsaw Spire – kompleksu biurowców, w których siedzibę mają ważne koncerny i korporacje. Następnie głos zabrał dr Przemysław Nowogórski z Instytutu Nauk Historycznych UKSW, który podziękował dr Judycie Krajewskiej za bardzo ciekawe wystąpienie dotyczące higieny w starożytnym Rzymie, stwierdzając, że było ono tematycznie spójne z jego wystąpieniem. Badacz ten zapytał także prof. Podedworną, czy Plac Defilad może odzyskać swoją wagą, zapomnianą już współcześnie społeczną funkcję w przestrzeni publicznej Warszawy. Prof. Podedworna stwierdziła, że na daną chwilę jest to dość mało prawdopodobne i niezwykle trudne, ponieważ plac ten służy współcześnie tak naprawdę jako przestrzeń dla podróżnych przybywających do Warszawy z wielu stron Polski i wysiadających na Dworcu Centralnym oraz dla mieszkańców Warszawy, którzy załatwiają sprawy administracyjne w centrum i przechodzą Placem Defilad w drodze do metra.

Moderatorem drugiej sesji była dr Kinga Lenzion afiliowana w Instytucie Socjologii UKSW. W sesji tej wystąpiło siedmiu prelegentów. Tę część konferencji rozpoczęła dr Klaudia Śledzińska, wygłaszając referat pt. *Przestrzeń publiczna miasta statutowego*. Kolejno miały miejsca wystąpienia pięciu urbanistów. Mgr Dorota Wiśniewska z Uniwersytetu Gdańskiego zaprezentowała wyniki badań własnych przeprowadzonych na potrzeby pracy doktorskiej, które dotyczyły społecznego wymiaru przestrzeni w kontekście designu na przykładzie Gdańska. Następną prelegentką, dr inż Kinga Kimic z Katedry Architektury Krajobrazu SGGW, wygłosiła referat pt. *Poszerzanie funkcji przestrzeni publicznych przez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w meblach miejskich*. Dr inż. Małgorzata Kaczyńska afiliowana w Katedrze Sztuki Krajobrazu, WOBiAK, SGGW poświęciła swoje wystąpienie problematyce kościołów i towarzyszących im zespołów parafialnych w strukturze przestrzennej miasta, a mgr inż. Daria Szarejka-Worobiej, także z Katedry Sztuki Krajobrazu, WOBiAK, SGGW w Warszawie, przygotowała wystąpienie pt. *Więź w mieście, zapomniane skupiska energii*. Szósty referat w części drugiej konferencji wygłosili dr hab. Beata J. Gawryszewska i dr Izabela Myszk-Stąpór reprezentujące Katedrę Sztuki Krajobrazu, WOBiAK, SGGW w Warszawie. W swym wystąpieniu skupiły się na tematyce kapitału społecznego i potencjału kreatywnego przestrzeni publicznej na warszawskiej Woli. Ostatnie wystąpienie podczas drugiej sesji konferencji, którego autorem był mgr Paweł Starzec z Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych UW, dotyczyło zmian w przestrzeni publicznej w Bośni i Hercegowinie, które nastąpiły wskutek działań militarnych wojny domowej.

W trzeciej sesji konferencji uczestniczyło czterech prelegentów. Moderatorem była dr Magdalena Markocka z Instytutu Socjologii UKSW. Pierwszy z referatem wystąpił doktorant Instytutu Socjologii UKSW mgr Karol Wzgarda. Mgr Wzgarda podjął rozważania na temat przestrzeni miejskiej jako płaszczyzny integracji osób niepełnosprawnych, zwracając uwagę na jej niedostatecznie przystosowanie do potrzeb takich osób. Następnie wystąpił doktorant Instytutu Socjologii UKSW mgr Patryk Barszcz. Wygłosił referat pt. *Kulturalne święto miasta podczas Europejskiej Nocy Muzeów w Warszawie w 2018 roku*. Prelegent zaprezentował szatę graficzną miasta podczas ostatniej Nocy Muzeów w Warszawie. Trzecim prelegentem w tym panelu konferencji była dr Agnieszka Wołk z Instytutu Socjologii UKSW. Tytuł jej wystąpienia to *Plac Szembeka na warszawskiej Pradze – elegancki salon stolicy czy betonowa pustynia*. Autorka przedstawiła historię placu oraz jego nowy wizerunek po ostatniej rewitalizacji, wykorzystując do tego prezentację zdjęć. Jako ostatnia wystąpiła dr Kinga Lenzion reprezentująca Instytut Socjologii UKSW. Dr Lenzion przedstawiła fotoreportaż z przestrzeni publicznej małych miast i miasteczek. Po tym wystąpieniu nastąpiła krótka dyskusja. Głos zabrał dr Przemysław Nowogórski z Instytutu Historycznego UKSW, odnosząc się do wystąpienia mgra Patryka Barszcza z Instytutu Socjologii UKSW. Dr Nowogórski poinformował, że przed 15 laty brał udział w dyskusjach dotyczących uczestnictwa poszczególnych instytucji kulturalnych w Nocy Muzeów, nadmieniając, że jego zdaniem w tym święcie kulturalnym miasta powinny uczestniczyć wyłącznie same muzea, jeżeli ma być zachowany faktyczny charakter Nocy Muzeów, jaki był zakładany przed inauguracją tej imprezy. Następnie głos zabrała prof. Podedworna, odnosząc się do wystąpienia dr Agnieszki Wołk z Instytutu Socjologii UKSW, informując, że mieszka niedaleko Placu Szembeka i w jej opinii rewitalizacja tego placu nie wypadła tak okazale jak zakładano. Następnie dr Agnieszka Wołk – główna organizatorka konferencji – dokonała krótkiego jej podsumowania, dziękując wszystkim członkom komitetu organizacyjnego za pomoc, a prelegentom za bardzo ciekawe i stojące na wysokim poziomie merytorycznym wystąpienia.

mgr Patryk Barszcz

Instytut Socjologii UKSW

ORCID ID: 0000-0002-4025-8255

DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2019.2.18>